

FTB 52 (2) 188-197.

(FTB-3548)

Metilirana živa u Tršćanskom zaljevu (sjeverni Jadran): od mikrobnih izvora do konzumenata riba i morskih plodova

Sažetak

Tršćanski je zaljev (sjeverni Jadran) jedno od živom najonečišćenijih područja u Sredozemlju, a i u svijetu, zbog nekadašnje rudarske aktivnosti u Idriji (zapadna Slovenija). Veza je između mikrobnog nastanka metilirane žive i njezine bioakumulacije i biomagnifikacije u hranidbenim lancima voda zaljeva još slabo poznata, iako ključna za razumijevanje poveznica između izvora i organizama na višem stupnju hranidbenog lanca, npr. riba, koje su vektori prijenosa onečišćenja na ljude i druge organizme. Ovaj pregledni članak obuhvaća mikrobno biogeokemijsko kruženje žive u zaljevu, prienos i bioakumulaciju metilirane žive u pelagičkim i bentičkim hranidbenim lancima, te izloženost ljudskog organizma živi nakon konzumacije ribe i školjaka. Svi su ti podaci važni zbog velikog gospodarskog značaja Tršćanskog zaljeva.

Ključne riječi: metilirana živa, more, sediment, metilacija, demetilacija, hranidbeni lanac, sjeverni Jadran